

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **S. B.,** zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,** se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 1. 2018, č. j. KRPA-2296-19/ČJ-2018-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 2. 2018, č. j. 1 A 1/2018 – 34,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Výroky I. a II. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 2. 2018, č. j. 1 A 1/2018 – 34, **se zrušují.**

III. Rozhodnutí žalované ze dne 2. 1. 2018, č. j. KRPA-2296-19/ČJ-2018-000022, **se zrušuje.**

IV. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti a řízení o žalobě.

V. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a řízení o žalobě.

VI. Ustanovenému zástupci stěžovatele, Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včasně podanou kasační stížností brojí žalobce, jakožto stěžovatel, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“) a rozhodnuto o nákladech soudního řízení.

[2] Rozhodnutím žalovaného byl stěžovatel podle § 124 odst. 1 písm. c) zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění; doba jeho zajištění byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[3] Stěžovatel v žalobě především namítal, že žalovaná neměla přistoupit bez dalšího k jeho zajištění, neboť bylo namístě nejprve využít některé ze zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalovaný odmítal využitelnost zvláštních opatření pro nedůvěru k osobě stěžovatele plynoucí z toho, že stěžovatel nevycestoval z území České republiky po době, která mu byla stanovena pravomocným a vykonatelným rozhodnutím o správním vyhoštění. Žalované muselo být zřejmé, že stěžovatel se domníval, že na území České republiky pobýval oprávněně, neboť si nebyl vědom, že v mezičase od vydání předchozího rozhodnutí o správním vyhoštění již pominuly překážky jeho vycestování. Stěžovatel nebyl informován o tom, že jeho vízum za účelem strpění pobytu na území pozbylo účinnosti v souvislosti s odpadnutím překážky vycestování. Dříve uložené správní vyhoštění proto nerespektoval pouze nevědomky, a tudíž se nejedná o okolnost, ze které by bylo lze usuzovat na to, že by zvláštní opatření za účelem vycestování nemohla být účinná.

[4] Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že uložení zvláštního opatření, které je mírnějším donucovacím opatřením, musí být upřednostněno před zajištěním cizince, nicméně pouze pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen plnit povinnosti ze zvláštního opatření plynoucí a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen samotný výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Nesplnění jednoho či druhého předpokladu je s ohledem na kumulativní poměr uvedených podmínek samostatným důvodem pro neuložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Případ, že cizinci bylo již pravomocně uloženo správní vyhoštění, přičemž cizinec území České republiky neopustil, ačkoli k tomu byl na základě rozhodnutí o vyhoštění povinen, lze podle městského soudu označit za situaci, kdy již existují konkrétní poznatky o tom, jakým způsobem přistoupil cizinec ke své povinnosti opustit území na základě rozhodnutí o správním vyhoštění, v čemž soud následně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014 č. j. 3 As 104/2013 - 30. Podle městského soudu v dané věci tato skutečnost nastala, když stěžovateli bylo uloženo správní vyhoštění s tím, že je povinen opustit území České republiky. Žalobci bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, které nabylo právní moci dne 19. 7. 2017. Zároveň se na něj však vztahovaly důvody znemožňující vycestování. Správní orgán si vyžádal nové stanovisko k překážkám vycestování, kde bylo uvedeno, že tyto překážky k vycestování pominuly

pokračování
a vycestování stěžovatele je možné. O této skutečnosti byl stěžovatel písemně informován na adresu, kterou uvedl jako kontaktní. Přesto si rozhodnutí s novou lhůtou k vycestování nepřevzal, a proto mu byl ustanoven opatrovník, který se v zákonné lhůtě proti rozhodnutí neodvolal. Nové rozhodnutí pak nabylo právní moci dne 1. 12. 2017. Stěžovatel tak spoléhal na svou situaci, kdy měl povolen pobyt na vízum strpění, a o další situaci týkající se jeho pobytu se již nezajímal. Musel si přitom být vědom toho, že s ním bylo vedeno řízení o správním vyhoštění a území České republiky měl opustit do 17. 12. 2017. Pokud tak neučinil, vzbudil pochybnost, zda se podvolí dalším povinnostem stanoveným správním orgánem. Za tohoto stavu žalovaná usoudila, že nelze zaručit, že se bude zdržovat na adrese, kterou uvedl, a že se nebude vyhýbat vycestování. Městský soud k tomuto dále konstatoval, že do dané situace se stěžovatel dostal vlastním zapříčiněním, neboť si nepřebíral poštu na adrese, kterou uvedl pro doručování, ani nenahlásil změnu bydliště, aby mu mohla být doručována pošta. Z toho soud vyvodil, že stěžovatel zcela vědomě a úmyslně porušoval nařízení opustit území členských států Evropské unie. I proto se městský soud ztotožnil s názorem žalovaného, že použití institutu zajištění je v posuzované věci adekvátní, nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění vzbuzuje důvodnou obavu zmaření a ztěžování jeho dalšího výkonu. Závěrem městský soud vyjádřil názor, že se žalovaná možností uložení zvláštních opatření za účelem vycestování v napadeném rozhodnutí zabývala dostatečně a důkladně.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti v obecné rovině tvrdí existenci vady v řízení o žalobě spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl městský soud rozhodnutí žalované zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost [srov. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

[6] V rovině konkrétní kasační argumentace pak stěžovatel setrvává na svém názoru, že žalovaná nesprávně posoudila možnost uplatnění zvláštních opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Nezvážila totiž důkladně situaci stěžovatele a svůj postoj založila pouze na skutečnosti, že stěžovatel setrval na území České republiky i poté, co uplynula doba k vycestování uložená v rozhodnutí o správním vyhoštění. Obdobné nesprávnosti se pak měl dopustit městský soud při vypořádání odpovídající žalobní námitky stěžovatele. Městský soud se totiž v podstatě přihlásil k závěru, že nedbalostní jednání stěžovatele spočívající v nedostatečném projevení zájmu o správní řízení o vyhoštění, jakož i o platnost víza strpění, může vést k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření a nutnosti zajištění cizince podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Nedbalostní jednání stěžovatele nemůže být dostatečně silným argumentem pro absolutní odmítnutí alternativního přístupu vůči stěžovateli v okamžiku, kdy již překážky vycestování odpadly. Jednoznačně nesprávný a zavádějící je nadto závěr žalované a městského soudu, podle kterého jednal stěžovatel zcela úmyslně a vědomě porušoval svou povinnost vycestovat z území České republiky.

[7] Stěžovatel odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51, a ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011 – 57, s tím, že smyslem zavedení institutu zvláštních opatření byla nutnost implementace čl. 15 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků

třetích zemí (dále též „návratová směrnice“). Zákon o pobytu cizinců proto musí být vykládán v souladu se smyslem, cíli a požadavky návratové směrnice. Nelze připustit jakkoli paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců. Nejvyšší správní soud rovněž svým rozsudkem ze dne 28. 2. 2016, č. j. 5 Azs 20/2016 – 48, výslovně odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případě, že cizinec již z území České republiky po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření, a to právě pro rozpor s návratovou směrnicí. Právě stěžovatel je osobou, u níž nelze v žádném případě konstatovat, že v okamžiku vydání rozhodnutí bylo nutno dospět k závěru, že je nezbytné postupovat nejpřísnějším možným způsobem a že zajištění není možné suplovat uložením zvláštního opatření; stěžovatel si totiž nebyl vědom protiprávnosti svého pobytu na území České republiky.

[8] Žalovaná nevyužila svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

[9] Kasační stížnost je přípustná.

[10] Podle obsahu správního spisu bylo zajištění stěžovatele ukončeno dne 16. 1. 2018; s ohledem na ustanovení § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, v tehdejším znění, bylo proto namístě řízení zastavit. Předmětné zákonné ustanovení bylo nicméně napadeno skupinou senátorů ve smyslu § 64 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, v rozhodném znění, s návrhem na jeho zrušení. Usnesením ze dne 5. 4. 2018, č. j. 2 Azs 61/2018 – 17, proto Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti přerušil, aby vyčkal rozhodnutí Ústavního soudu o zmíněném návrhu skupiny senátorů.

[11] Výrokem I. nálezu Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, bylo ustanovení § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ve znění zákona č. 222/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zrušeno, a to dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů. Odkazovaný nález byl vyhlášen ve Sbírce zákonů k 21. 1. 2019. Překážka soudního přezkumu stěžovatelem předložené kasační stížnosti tak odpadla. Nejvyšší správní soud proto rozhodl výrokem I. tohoto rozsudku v souladu s § 48 odst. 5 za použití § 120 s. ř. s. o pokračování v řízení.

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud předně poznamenává, že uplatněná stížní argumentace nekoresponduje plně se stěžovatelem označeným důvodem kasační stížnosti. Ten uvedl jako důvod kasační stížnosti přípustný důvod dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nicméně jeho námitky směřují spíše do správnosti právního posouzení otázky využitelnosti zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců v jeho individualizovaném případě. Uvedený nesoulad však není na překážku posouzení důvodnosti vznesených námitek, neboť Nejvyšší správní soud není vázán stěžovatelem provedeným podřazením námitky pod konkrétní kasační důvod dle § 103 odst. 1 s. ř. s.

[14] Pro utvoření závěru o důvodnosti kasační stížnosti je stěžejní zodpovězení otázky, zda v případě stěžovatele bylo jeho další protiprávní setrvání na území České republiky poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění a uplynula lhůta k vycestování, dostatečným důvodem k přijetí závěru, že uložení některého ze zvláštních opatření dle § 123b zákona o

pobytu cizinců by nemuselo vést k úspěšné realizaci předtím uloženého správního vyhoštění.

[15] Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem v tom, že by žalovaná či městský soud nezohlednily specifika projednávané věci. Z rozhodnutí žalované (především z textu na str. 3 rozhodnutí) se jasně podává, že žalovaná vzala v úvahu skutečnost, že stěžovateli byl ustanoven opatrovník pro doručení rozhodnutí č. j. KRPA-344198-11/ČJ-2017-000022, kterým mu byla stanovena lhůta k vycestování po odpadnutí překážky vycestování. Rovněž vzala na vědomí stěžovatelovo tvrzení, že současně se změnou adresy svého pobytu doufal v to, že mu byl pobyt na nové adrese automaticky ohlášen. Žalovaná na tyto skutečnosti a tvrzení reagovala ve svém rozhodnutí tak, že stěžovatel neuvedl žádný závažný důvod, který by ospravedlňoval nepřebírání pošty, a tím i jeho tvrzenou nevědomost o vydání výjezdního příkazu. Na druhou stranu však je podle názoru Nejvyššího správního soudu třeba stěžovateli přisvědčit v tom, že zmíněná specifika byla žalovanou i městským soudem vyhodnocena nesprávně, o čemž bude podrobněji pojednáno níže.

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 48. Uvedený rozsudek navazoval na usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38, podle kterého „[d]*ůvody zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, paušálně nevylučují možnost použití zvláštního opatření (§ 123b téhož zákona). Vždy je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince).*“ Pokud jde o skutkovou srovnatelnost odkazovaného případu a nyní posuzované věci, shledává zde Nejvyšší správní soud několik nepominutelných odlišností. Na rozdíl od odkazované věci stěžovatel nenabízel poskytnutí finanční záruky a nesplnil povinnost aktualizace adresy místa hlášeného pobytu, což vedlo k nutnosti ustanovení opatrovníka pro doručení výjezdního příkazu (a pravděpodobné faktické nevědomosti stěžovatele o pozbytí účinnosti víza strpění). Za stěžovatele se navíc nezaručila jiná osoba, jak tomu bylo v odkazovaném případě.

[17] Nejvyšší správní soud konstatuje, že již ze samotného vysvětlení podaného stěžovatelem ve správním řízení (protokol o podání vysvětlení je součástí správního spisu) je patrná přinejmenším stěžovatelova liknavost, pokud jde o dodržování zákonné povinnosti hlásit aktuální místo svého pobytu v České republice. Jedná se přitom o povinnost naprosto zásadní za situace, kdy mu již bylo uloženo správní vyhoštění, jež nebylo bezprostředně realizováno toliko z důvodu existence (z povahy věci pomíjivých) překážek vycestování. Stěžovatel mohl očekávat další procesní vývoj ve věci uloženého správního vyhoštění namísto toho, aby pouze spoléhal na nejzazší datum platnosti víza pro strpění. Pakliže za této situace rezignoval na ověření své kontaktnosti, jednal bezesporu nedbale.

[18] Z rozhodnutí žalované plyne, že stěžovatel byl policejní hlídkou kontrolován a zajištěn dne 2. 1. 2018, přičemž původní platnost víza ke strpění pobytu byla stanovena do 6. 2. 2018. Stěžovatel při podání vysvětlení u policejního orgánu uvedl, že nevěděl o pominutí překážek vycestování ani o vydání rozhodnutí ze dne 12. 11. 2017, č. j. KRPA-

344198-11/ČJ-2017-000022, stanovujícího novou lhůtu patnácti dní k vycestování, neboť toto rozhodnutí mu nebylo doručeno fakticky, nýbrž prostřednictvím ustanoveného opatrovníka, s nímž však nebyl v kontaktu. Nevěděl tedy údajně ani o tom, že vízum ke strpění pobytu do 6. 2. 2018 pozbylo již dne 17. 12. 2017 platnosti v důsledku vydání rozhodnutí o stanovení lhůty k vycestování. Krom toho stěžovatel uvedl: „*Ubytování jsem měl na adrese P., ul. Š. č. X. Bydlel jsem tam, dostal jsem toto ubytování a myslel jsem, že je tím zajištěno hlášení o pobytu. Takto tam funguje a dělají to každému. Sám jsem nic nehlásil.*“ Stěžovatel údajně zamýšlel se dne 3. 1. 2018 s dalším cizincem vrátit letecky do Uzbekistánu. Sdělil, že disponuje finančními prostředky k vycestování a že je ochoten vycestovat.

[19] Z protokolu o podání vysvětlení stěžovatelem, založeného ve správním spise, dále vyplývá, že poté, co byl stěžovatel žalovanou poučen o možnosti uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců, byl žalovanou dotázán, na jaké adrese se zdržuje a zda disponuje finančními prostředky. Na to stěžovatel odpověděl, že disponuje částkou 51 000 Kč v hotovosti (což koresponduje s druhou a třetí stranou úředního záznamu o umístění stěžovatele do policejní cely, založeného ve správním spise). Pokud jde o možnost využití zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců, vyjádřila se k ní žalovaná především na str. 4 svého rozhodnutí, kdy uvedla, že shledala nebezpečí opětovného nerespektování právních předpisů České republiky a maření správního rozhodnutí. Tento závěr podepřela konstatací opakovaného porušení zákona o pobytu cizinců a zmařením výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, což plyne z toho, že stěžovatel neopustil území České republiky. Žalovaná konstatovala, že stěžovatel jednal v rozporu se zájmem společnosti na dodržení podmínek pro vstup a pobyt cizinců na území České republiky, kdy neoprávněný pobyt je negativním jevem ohrožujícím zájem státu na tom, aby platné právní předpisy byly dodržovány a aby se na území České republiky zdržovali pouze cizinci, kteří tyto normy respektují. Žalovaná rovněž odkázala na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, č. j. 9 Azs 192/2014 – 29.

[20] Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se závěrem žalované a městského soudu, že ze shromážděných podkladů bylo lze důvodně se domnívat, že by uložení mírnějšího opatření, tj. zvláštního opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců, bylo v případě stěžovatele vyloučeno. Ze správního spisu plyne, že stěžovatel strávil na území České republiky v souhrnu relativně krátkou dobu, tj. přibližně půl roku, než bylo rozhodnuto o jeho zajištění za účelem realizace správního vyhoštění. Nadto je patrné, že stěžovatel neovládá český jazyk (což vyžadovalo ustanovení tlumočníka ve správním řízení). Lze tedy předpokládat, že jeho povědomí o právním řádu České republiky může vykazovat určité nedostatky. Nejvyšší správní soud tímto nebagatelizuje závažnost stěžovatelova pochybení spočívajícího v neohlášení adresy pobytu, vedoucího k nutnosti ustanovení opatrovníka pro doručení rozhodnutí o nové lhůtě k vycestování. Na druhou stranu však nelze bez dalšího tvrdit, že se stěžovatel úmyslně vyhýbal doručení zmíněného rozhodnutí. V určitém ohledu lze mít za pochopitelné, že se stěžovatel spolehl na datum konce platnosti víza ke strpění pobytu (do 6. 2. 2018), a stěží je tedy namístě hovořit o tom, že stěžovatel s nejvyšší pravděpodobností bude mařit další výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Stejně tak výše uvedené pochybení stěžovatele nezakládá dostatečný důvod domnívat se, že není namístě využít např. institutu finanční záruky jakožto zvláštního opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Nejvyššímu správnímu soudu není z odůvodnění rozhodnutí žalované zřejmé, proč žalovaná dále nezvážila právě možnost

finanční záruky dle § 123b odst. 1 písm. b) uvedeného zákona, když stěžovatel disponoval prostředky k vycestování (51 000 Kč) a vyjadřoval ochotu k návratu do vlasti. Dále považuje Nejvyšší správní soud za důležité vyzdvihnout, že nebylo zjištěno, že by stěžovatel páchal na území České republiky trestnou činnost nebo že by byl z páchání trestné činnosti podezřelý. Z obsahu správního spisu ani nevyplývá, že by se dopustil jiných deliktů než neoznámení aktuálního místa pobytu a nevycestování z území České republiky ve stanovené lhůtě; patří se přitom podotknout, že úmyslné spáchání těchto deliktů nebylo prokázáno a mohlo být dost dobře důsledkem stěžovatelovy nedbalosti nebo neznalosti právních povinností souvisejících s pobytem cizinců na území České republiky. K dokreslení situace lze rovněž odkázat na další listiny založené ve správním spise, např. na stěžovatelovo vzdání se práva na odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění nebo na „Úřední záznam o vyrozumění OSZ P-1“, z něhož se podává, že rozhodnutí o nové lhůtě k vycestování nebylo stěžovateli fakticky doručeno, pročež mu nelze prokázat, zda si byl vědom neoprávněnosti svého pobytu na území členských států Evropské unie (pro účely případného trestního stíhání stěžovatele za maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů).

[21] Pokud žalovaná ve svém rozhodnutí odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, č. j. 9 Azs 192/2014 – 29, nezbývá než upozornit, že tento rozsudek byl v podstatné míře korigován pozdějším usnesením rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38, jak citováno výše. Samotná skutečnost, že stěžovatel nevycestoval z území ve lhůtě k tomu stanovené, nevylučuje využití zvláštních opatření dle 123b zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud má přitom za to, že s přihlédnutím ke všem výše uvedeným individuálním okolnostem posuzované věci nebyla pravděpodobnost, že se stěžovatel bude vycestování vyhýbat a tedy mařit výkon správního vyhoštění, dostatečná k jeho zajištění. Je třeba připomenout, že zajištění cizince, tj. zásah do osobní svobody člověka, má být zásadně až tím nejzazším možným institutem zabezpečujícím realizaci rozhodnutí o správním vyhoštění (*ultima ratio*).

[22] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou. V souladu s § 110 odst. 1 větou první před středníkem s. ř. s. tedy přistoupil ke zrušení výroku I. napadeného rozsudku (o zamítnutí žaloby) a na něm závislého výroku II. (nákladový výrok). Výrok III. napadeného rozsudku se týkal přiznání odměny ustanoveného zástupce za zastupování stěžovatele v řízení před městským soudem; Nejvyšší správní soud tento výrok nezrušil z důvodů uvedených níže. Vzhledem k tomu, že nesprávný právní názor městského soudu zrcadlí právní názor, na němž je postaveno žalobou napadené rozhodnutí žalované, přistoupil Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. taktéž ke zrušení rozhodnutí žalované. Nejvyšší správní soud podotýká, že podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem správního řízení. Jelikož rozhodnutí žalované o zajištění stěžovatele bylo zrušeno, není zde správní řízení, k jehož pokračování by bylo lze věc vrátit; nemůže proto být přiměřeně užito ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a proto má proti žalované právo na náhradu nákladů. Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen ustanoveným zástupcem, Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6. Náklady zastoupení stěžovatele proto platí na základě § 35 odst. 9 s. ř. s.

stát; nejedná se o náklady řízení vynaložené stěžovatelem. Kromě odměny ustanoveného zástupce stěžovatel nevyčíslil náklady řízení o kasační stížnosti. Z obsahu spisu pak není zřejmé, že by stěžovatel jiné náklady vynaložil, a proto Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[24] Ustanovenému zástupci stěžovatele z titulu zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti náleží odměna za jeden úkon právní služby [podání kasační stížnosti - § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 advokátního tarifu], dále paušální částka náhrady hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), to vše zvýšeno o 21 % jakožto sazbu daně z přidané hodnoty, jejíž plátcovství ustanovený zástupce doložil. Celkem proto ustanovenému zástupci náleží odměna za zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč. Tato mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dní od právní moci tohoto rozsudku.

[25] S ohledem na § 110 odst. 3 *in fine* s. ř. s. je na Nejvyšším správním soudu, aby po zrušení napadeného rozsudku a rozhodnutí žalované rozhodl také o nákladech řízení před městským soudem. Již v řízení před městským soudem byl stěžovatel zastoupen týmž ustanoveným zástupcem. Městský soud výrokem III. napadeného rozsudku přiznal ustanovenému zástupci odměnu za zastupování stěžovatele ve výši 8228 Kč, náležející za dva úkony právní služby. Jak uvedl Nejvyšší správní soud výše, odměna ustanoveného zástupce není nákladem řízení na straně zastoupeného účastníka, neboť ji platí stát. Zmíněný výrok III. napadeného rozsudku proto nelze pokládat za výrok závislý na věcném výroku o zamítnutí žaloby; Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod pro zrušení tohoto samostatného výroku, což by ostatně přineslo toliko nutnost opětovného formálního přiznání odměny ustanoveného zástupce za zastupování stěžovatele v řízení o žalobě. Procesně úspěšný žalobce má podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení oproti neúspěšné žalované. Obdobně jako v řízení o kasační stížnosti však stěžovateli nevznikly v řízení před městským soudem žádné náklady, a proto Nejvyšší správní soud stěžovateli náhradu nákladů řízení o žalobě nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. března 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu